

نقد پرسش‌های زبان و ادبیات فارسی آزمون جامع ۴ تعاونی سنجش، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۵ – دکتر هامون سبطی

نگاه کلی:

سطح دشواری این آزمون اندکی پایین‌تر از آزمون قبل بود، اما سمت‌وسوی پرسش‌ها همچنان هماهنگ با پرسش‌های آزمون سراسری است. درصد بالای ۴۵ قابل‌قبول، بالای ۵۵ خوب و بالای ۷۵ عالی به شمار می‌آید.

پرسش‌های نو و ابتکاری:

در پرسش‌ها نکته‌ی ابتکاری ویژه‌ای به چشم نمی‌خورد. البته کمی در الگوهای طرح تست، نوآوری شده‌است. برای نمونه، تست‌های شماره‌ی ۵ و ۱۱

پرسش‌های وقت‌گیر و دشوار:

۹- توضیحش خواهد آمد.

۱۰- توضیحش خواهد آمد.

۱۱- این مبحث بسیار شیرین و ساده است، اما متأسفانه با آموزش‌های ناقص، بسیاری از دانش‌آموزان از آن گریزانند.

۱۲- «پرکارترین» در نگاه نخست مشتق- مرکب به نظر می‌رسد، اما با کمی توجه درمی‌یابیم که «ترین» تکواژ تصریفی است و در ساختار واژه تأثیری ندارد؛ بنابراین باید ساختار «پرکار» را ملاک قرار دهیم که واژه‌ای مرکب است.

۱۴- توضیحش خواهد آمد.

۱۷- طراح محترم بسیار خلاصه و گنگ نشانی درس را داده‌اند؛ باید گفته می‌شد داستان «آخرین درس» در فصل پایانی کتاب ادبیات پیش‌دانشگاهی که در این صورت پرسشی ابتکاری و زیبا به شمار می‌آید.

۲۴- توضیحش خواهد آمد.

پرسش‌های سلیقه‌ای یا نادرست:

۹- برای «نام اشخاص» در آرایه‌ی ایهام جای نیست؛ به جز نام شخصیت‌های معروف ادبیات هم چون «شیرین» یا «خسرو». اگر قرار باشد نام اشخاص را پدیدآورنده‌ی ایهام بدانیم، کار به ابتدال ادبی می‌کشد؛ برای نمونه در مصراع «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب» «شبنم» ایهام دارد؟! به یقین خیر و این اشتباه در آزمونی این چنین مهم و پرمخاطب توجیه‌پذیر نیست!

۱۰- این پرسش پاسخ درست ندارد. اجزای سازنده‌ی «نامنظم» و «بی‌استعداد» معادل هم نیستند. «منظم» صفت است و «استعداد» اسم. وجود این اشتباه نیز در این آزمون جای تعجب دارد؛ به‌ویژه که در پاسخ‌نامه‌ی تشریحی بدون هیچ توضیحی بر این اشتباه تأکید هم شده‌است!

۱۴- مصراع دوم اشتباه نوشته‌شده‌است و همین اشتباه تشخیص معنای درست و در پی آن، ساختار دستوری جمله را دشوار می‌سازد؛

شکل درست مصراع دوم:

عشق حقیقی که را دست دهد در مجاز = عشق حقیقی در مجاز به چه کسی دست می‌دهد.

۱۷- توضیحش آمد.

۲۴- تفاوت زیادی میان دو معنای برداشت‌شده از واژه‌ی «خراب» در این بیت وجود ندارد و این ایهام سلیقه‌ای است.

پاسخ‌های نادرست:

۲۱- گزینه‌ی ۳ باید درست باشد نه گزینه‌ی ۲.

پیروز باشید

دکتر هامون سبطی